

РУЗВЕЛТ ОБІЦЯЄ ДЕМОКРАТИЧНИМ КРАЯМ ПОМІЧ НА ВИПАДОК ВІЙНИ

ВАШИНГТОН. — Величезне вражіння викликає заява Рузвельта перед членами конгресового військового комітету, що на випадок війни демократичні краї з диктаторськими Америка дасть усяку можливу поміч, крім самої участі на фронті, демократичним краям, чи, точніше, Англії і Франції. Передісім тим краям Америка буде посилати на широкі склясті зброю. Вже нині Америка продає велику склястість літаків Англії і Франції. Але ці закупки це тільки початок. Американська продукція літаків, говорив президент, стає на ступінь масової продукції.

Небезпека „алармуюча”.

Президент сказав приватним членам військового комітету, що положення в Європі алармуюче. Він дав на це докази, зобов'язуючи приватних членів комітету. Вони удались до президента з надією, що президент буде виправдувати політику уряду у відношенні до продажу літаків Франції. Та замість того, вони почули таке, що попередня справа видається їм лиш як „курячий корм”, говорив один з учасників тих нарад. Президент Рузвельт без обиняків сказав, що Європа котиться до війни і що „граніці Америки є у Франції”, себто, що цілість Франції є потрібна для цілості Америки.

НЮІОРСЬКИЙ СТЕЙТ ХОЧЕ ПІДНЕСТИ ПОДАТКИ.

ОЛБАНІ. — Губернатор Лімен подав проект нової статутної будівлі, на основі якого всієї нової статутної будівлі наступного фінансового року виносити би поверх 400 мільонів доларів. Ці видатки є найбільші в історії стейту Нью Йорк. Вони перевищують передбачені в бюджеті на 64 мільйонів доларів. Щоб цю надвишку роздобути, Лімен запропонував нові податки на домів і всякі нерухомоті, а також на загальний оборот продажів. Податок підсочив би на одного долара від кожної тисячі в ціні кожного дому. Проти цього заперестували реальноестеві компанії і домовласники.

ЗАСУДИЛИ АКТОРА ЗА ПАЧКУВАННЯ ЖЕМЧУГІВ.

НЮ ЙОРК. — Суд засудив радіового актора Джорджа Бёрнса на один рік тюрми і на вісім тисяч доларів кари за те, що пробував перепачкувати без оплати мита з чужого краю до Америки жемчуги вартості п'ять тисяч доларів. Але відсидки жемчуги мита відложено йому на необмежений час, якщо він буде добре поводитись.

РОЗСЛІДЖУЮТЬ „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ”.

НЮ ЙОРК. — Велика лава присяжних вручила федеральному судді Бондієві записку, в якій говорити, що треба в ньюйоркським „Доблю Пі Ей” зарядити слідчу комісію, бо є багато випадків продажності і спроневерення за допомогою грошей. Назгагал лава присяжних одобряла працю „Доблю Пі Ей”, тільки зазначувала, що є проступки в певних секціях заряду.

ДАЕС ХОЧЕ НОВИХ ГРОШЕЙ НА РОЗШУКИ.

ВАШИНГТОН. — Голова дослідної комісії не-американських діяльностей, Даес, вніс прохання перед конгрес, щоб на роботу в комісію призначити нових сто тисяч доларів. Він сказав, що приватні особи хотіли йому дати пів мільона доларів на ту ціль, але він відкинув, бо хоче на це державних фондів.

ЖАХЛИВІ СЦЕНИ В ЧІЛЕ.

САНТІАГО (Чіле). — Жахливі сцени розкриваються тепер перед людьми, які працюють над відобуванням ранених і трупів з під руїн розвалених землетрусом міст. В однім розваленим театрі на решітці дбались до дівчини, що висіла впродовж трьох днів на власній волоссі, зачепленим на розломаній балюсці. Крізь щілину мати бачила свою доньку цілий час, та не могла їй нічого допомогти. Вона нагнала помічників, та ті, щойно по трьох днях могли доторкнутись до мертвого тіла її доньки. Є багато самогубств серед тих, що врятувались від землетрусу, але страсти цілу родину підпали в одчай. Військо впровадило строгий режим і тяжко карає тих, що чужою нуждою хотіли збагатитись. Воно розстріляло одного різника за те, що продав м'ясо на 40% вище від звичайної ціни. До трагедії Чіле причиняється ще й те, що вулькани, які були нечинні впродовж 200 літ, починають тепер вибухати. Вчені говорять, що теперішній рік це рік вульканічних вибухів.

„ТАК МИНАЄ СЛАВА СВІТУ”.

Вільгельм Другий, бувший німецький цісар, святкував недавно на еміграції в Дорні, в Голландії, свої 80-ті уродини. Тринадцять членів його родини були в нього гістьми. На радіовій фотографії з родинного свята „казера” показує стрілку. Його син, бувший наслідник престоло, стоїть у ряді стоячих поза цісарем, останній направо.

ЗА ТРОЄННЯ КОНЕЙ.

Перед воєнним трибуналом у Москві відбулася розправа проти двох лікарів ветеринарії, сотні Дробинського і Конова, за те, що як лікарі кавалерійського полку ім. Ворошилова в Москві отруїли 25 коней. Трибунал засудив обох підсудних по 4 роки в'язниці, усунення з армії і на втрату прав виконувати практику. Згаданий процес є вельми характеристичним причиною до ферментів, що панують у червоній армії.

ГРАБУНКИ В СОВЕТАХ.

Грабункові напади на советських залізничників не переводяться. „Правда” пише, що міліція зліквідувала в останньому часі ватагу грабунків на Ярославській залізничній шляху. Ватага грабувала товари і гроші не лише в поштових амбулясах, але нападала на пасажирські вагони і забирали подорожні усі речі. Ватага улажувала напади все вночі. Спеціальні відділи Г. П. У., призначені до охорони пасажирів, грабунків дуже часто роззброювали і викидали вояків з поїздів. Провідником ватаги був директор одаюого з гумових трестів, Муравіов, якого викинули за зловживання.

ЧОТИРИ НОВІ КОСТЕЛИ.

„Всхд” повідомляє, що недавно посвячено новий костел у Ренові коло Залозець. В найближчому часі посвящать новозбудований костел у Чиснопадах коло Залозець. Крім того докінчують будову костелів у двох інших наших селах.

УЧЕНЬ ГІМНАЗІЙ В РОЛІ ПОЛІЦІЙНОГО АГЕНТА.

У Перемишлі до мешкання одного лікаря прибув якийсь юнак, озброєний у фльоберт, представився поліційним агентом і зажадав інформації про лікаря та його родину, погрожуючи притім фльобертом. Лікар зорієнтувався в справі, але „агент” вчас утік. Тепер виявляється, що ним був учень 4-тої класу однієї львівської гімназії, Тадей Д., що втік від батьків, бо дістав недостатнє свідцтво. Його шукали батьки при допомозі радії.

ГРІНШПАН ЖИВЕ В ВИГОДАХ У ВІЗНИЦІ.

Жидівська преса повідомляє, що вбивця німецького амбасадора фон Рата в Парижі, Гершель Гріншпан, живе тепер у в'язниці в Прен у зовсім добрих умовах. Чимало читає, пише свої споми-ни, гімнастикується, їсть з апетитом снідання, обід і вечерю, а навіть останніми часами слухає радіо-аудіції, бо дістав радіо-апарат.

НІМЕЦЬКИЙ МОЛОДІ НЕ ВІЛЬНО ПИТИ, НІ КУРИТИ.

Провідник німецької молоді Бальдур фон Шірах заборонив курити: хлопцям до 18 року життя, дівчатам до 21 року життя. Бальдур фон Шірах безпосередньо заборонив не видавав, лише підкреслив, що молоді повинні наслідувати особисте життя канц. Гітлера, який — як відомо — ні не п'є ніяких алькогольних напійків, ні не курить.

НАІВНА ПРОПАГАНДА.

Мадярська пропаганда постійно виводить вісті про це, що в Карпатській Україні вбивають людей, що населення не погоджується з українською владою і т. н. Щож — пропаганда не раз посмугується неправдою — але і брехню треба вміти організувати. Не є напр. вказане поширювати три різні вістки про смерть тої самої особи. Чули ми в мадярському радіо, що „українські бандити забили професора Оласа”. Одна вістка, поширена перед чотирма тижнями, говорила, що його побили в Хусті так, що він зараз же помер, за два тижні поновились мадяри, що Олас помер у концераційному таборі, а тепер твердять, що з початком минулого тижня помер Олас у поїзді, коли його везли до табору. Також хустського пароха. Бокшая двічі вбили. Само собою, що обом нічого не бракує та є вповні здорові.

ВЕЛИТЕНСЬКІ СКЛАДИ НАРКОТИКІВ У ПЕЧЕРІ.

Єгипетська поліція викрила, що від довгого часу ціни на наркотики в потайній торгівлі постійно падали. Це був найкращий доказ, що торговці наркотиками нагромадили велику склякість товару. І дійсно по довгих розшуках поліція викрила в горах Мукатам кривку торговців наркотиками. По довгий боротьбі поліція схопила членів ватаги Агмеда Савді, який торгував наркотиками. У просторій печері, улаженій вибагливо, поліція знайшла великий склад героїни, опію та інших наркотиків.

В АНГЛІ ПРО УКРАЇНУ І ГІТЛЕРА

ЛОНДОН. — В Англії звернули увагу на те, що Гітлер не сказав ні слова про Україну, коли обговорював міжнародні положення у своїй промові в парламенті. З цього заключають, що Гітлер мусів стрінути у своїх намірах щодо сходу Європи непередбачені перешкоди, і то з боку таких малих держав, як Польща, Румунія, Югославія і Болгарія. Ось тому, кажуть політичні знавці, Гітлер переконався, що ця справа вимагає довшої й основнішої підготовки.

ЯПОНІЯ, ГІТЛЕР І УКРАЇНА.

ТОКІО. — Японці не є задоволені, що канцлер Гітлер не згадав у своїй промові за Україну. Для них Україна є найважлива справа, бо вона відноситься до Росії і її будучности. Часопис „Асагі” зазначає, що, порушуючи різні важні міжнародні проблеми, Гітлер не згадав за найважливішу проблему — Україну. Але, пише часопис, було би помилково вже з цього заключати, що Гітлер цілком залишив свою політику щодо сходу Європи, як і справу повстання незалежної української держави.

ПОЛЬЩА І СХІД ЄВРОПИ.

ВАРШАВА. — Одна частина польської преси виходить із цього założення, що тепер європейська політика буде обертатись біля колоній. Тому і виставляє з боку Польщі домагання колоній для збуту надвишки населення і набування сировини. Та друга частина преси менше оптимістична. Вона далі твердить, що Німеччина таки звернеться до сходу Європи, придбавши собі для цього нових союзників. І тут небезпека Польщі.

ЗА ЩО КОНФІСКУЮТЬ.

ЛЬВІВ. — Польське староство у Львові сконфіскувало „Діло” з 7 грудня 1938 р. за новинку „З сільського цвинтаря забрали тлінні останки вояка УГА”. Новинка відносилась до цього, що в селі Сторонятині, повіт Львів, польські жандарми з урядовцями забрали на місцевому цвинтарі тлінні останки стрільця УГА, Андрія Вулькевича з Сокальщини, який поляг підчас польсько-українських боїв 1919 р. Цю могилу громадянство зберігало у зразковому стані. Тлінні останки вивезли польські жандарми з села в невідому напрямі. Треба було часописові „Діло” процесуватися, щоб окружний суд зніс конфіскацію і дозволив на друку цієї правдивої новинки. І вона появилася друком у „Ділі”, ч. 8, з 13. січня 1939 р.

МРІЇ ПОЛЬСЬКОГО ВІЦЕМАРШАЛА.

ВАРШАВА. — Віцемаршал польського союму, Длугош, заявив, що польський нарід „привязує виняткові заходи для справи накріплення польського народу на терені південно-східних воеєвідств”. Отим „кресам”, себто українським землям, треба дати, казав віцемаршал, „спеціальну державну опіку”, щоб забезпечити там розвиток польської сили.

УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

ХУСТ. — Українська мова не буде далі понижена „з уряду”, як це було за давньої влади, коли урядові вісті чи закони друковано такою мовою, що пожалось, Боже. Тепер влада Карпатської України заложила своє видавництво, в якому всі друки будуть друковані чистою українською мовою.

НЕ ПОМАГАЄ І СОЛОНІНА.

ХУСТ. — Мадярска пропаганда намагалася на всі лади прилучення Закарпаття до Мадярщини. Мадярські терористи, коли нападвали на українську територію, привозили з собою пакунки з солоніною, фасолею, хлібом і іншими продуктами, на яких були написи „Браттям русинам браття мадяри”. Ці пакунки роздавали людям, що збирали дрова в пограничному лісі. Та селяни віддавали пакунки жандармерії, а на деяких пакунках понаписували самі селяни таке: „За мадярську солонину не продамо України”.

МАЮТЬ УСІ ТЕРПТИ.

ЛОНДОН. — Коли хтось загине від ворожої атаки, чи потерпить на майні, то це має бути справою загальною, а не-одиною. І не вона сама має поносити шкоду. А має дістати відшкодування від цілої нації. Таке буде в Англії на випадок війни. Посли піддержали цю пропозицію радісними окликами.

НІМЦІ ЗАДОВОЛЕНІ.

БЕРЛІН. — Німці гордяться тим, що цілий світ поставився з увагою до впродовж їх триваючи, Гітлера. Преса вважає, що вже минули ті часи, коли німецькі послы мусили ждати годинами в передпокоях чужинських посольств, заки їх прийняли і вислухали.

СЛУЖБА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ МОЖЕ БУТИ СПОВНЕНА ДЕНЕБУДЬ. УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ Є ТАК-САМО ВАЖНА, ЯК ПРАЦЯ В РІДНОМУ КРАЮ. ОТЖЕ ПОМАГАЙТЕ ДІЛОМ І СЛОВОМ ВІВЕСТИ ВІДПОВІДНУ ПРОГРАМУ В ЧАСІ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ. ЖЕРТВИ, ДАРИ І ЗБІРКИ ПРИСИЛАТИ НА ВДРЕСУ:

NICHOLAS MURASZKO, Treasurer

UKRAINIAN AMERICAN EXPOSITION ASSOCIATION
P. O. Box 1014, Church Street Annex, New York, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подплата число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з п'ятих (з англійською часткою):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерси Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ

За кожну зміну адреси влітати 10 центів

Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДПОВІДЬ ГІТЛЕРА

Цілий світ говорить про промову німецького канцлера Гітлера в німецькому парламенті. У цій промові Гітлер подав відповідь на питання, що дотикають не лише Німеччини, але й усього світу.

Вже від якогось часу краї поза Німеччиною цікавилися питанням, у котрим напрямку звернеться тепер експансія німецького уряду. Що німецький уряд захоче поширення своїх впливів, що він не вдоволюється теперішнім станом, у це ніхто просто не сумнівався. Як було яке питання в цій справі, то лише за те, чи експансія Німеччини в найближчій часі звернеться на схід, чи на захід.

Промова Гітлера в райхстагу є виразною вказівкою, що німецька експансія, принаймні покищо, звертається на добуття назад для Німеччини колоній в Африці, втрачених унаслідок програ в великій світовій війні. Гітлер доводить права Німеччини до цих колоній кількома аргументами. Німеччина є перенаселена й вона потребує колоній для своєї імміграції, джерела корисної торгівлі, та джерела, з котрого вона мала б добирати потрібні сировини.

Що ці колонії тепер є в посіданні держав, що були переможцями в світовій війні, Гітлер не вважає оправданою перешкодою: адже не можна прийняти аргументу великих держав, що самі загарбали колонії від інших, а, загарбавши, старяться проголосити своє посідання освяченим.

Цього аргументу газети поза Німеччиною справді не зачіпають. Зате сумніваються вони в аргументі про корисність і потребу давніх німецьких колоній для Німеччини. Вказують на історію цих колоній під німецьким посіданням: мовляв, німці не йшли туди на колонізацію, Німеччина не мала з ними корисної торгівлі й не доставала звідти ніяких сировин. З тих причин газети виносять враження, що колоній треба Німеччині для інших цілей, ніж тих, які подав Гітлер.

Газети підносять теж не лише те, що Гітлер у своїй промові згадував, але й те, чого він не згадував. В першу чергу підкреслюють вони факт, що Гітлер не згадував нічого про Україну, ні про ті пограничні краї Росії, котрі він згадував у своїй програмі книжки „Майн Камф“ як природне поле німецької експансії. Цей факт уважають вони тим більше замінним, що власне в тій книжці Гітлер називав старання Німеччини за колонії гістеричною помилкою німецької держави.

Через те промова Гітлера в парламенті ставить перед світом питання: чи домагання колоній це рішучий зворот від програми Гітлера, чи лише часовий маневр, котрий має стати підсумком для остаточного наскоку на схід.

Франц Павль.

КЛЕЙНОТИ ПАНІ ВЕРИ

Вузьке, блискуче „торпедо“ мчало безшумно вулицею.

Перед однією з камениць м'яко зашуміли гамульці.

З переднього сидіння вискочила не зовсім уже молода, але ще приваблива рудава блондинка, витягнула з багажника шкряпну касету, примкнула мотор і бистро вбігла до найближчої камениці.

На першому поверсі натиснула енергійно тричі гудзик електричного дзвінка.

Відчинив їй двері юнак, одягнений із надмірною елегантністю.

— Веро, нарешті! — привітав блондинку. — Я вже напів мертвий із нетерпачки.

— Не гнівайся, Фреді! — і подавала йому ручку до цілунку. — Я не могла скоріше. Тиж знаєш, що я мушу бути

обережна!

— Чи ти все принесла з собою?

— Так — тут! — Вона поставила касету на столі. — Він сам відчинив мені сейф, коли я заявила, що хочу віддати свої клейноти ювелірові до відчищення.

Фреді дестив гарячі її руки. — Знаменито! А тепер поможі мені скоро спакуватися! Найвища пора!

Пані Вера навіть не ворухилась. — Що таке? — здивувалась він.

— Вислухай мене Фреді, — почала вона оправдуватись — не можемо їхати по полудневим поїздом, бо...

— Бо? — запитався гостро.

— Адже так ми домовились. — А всеж мусимо наше рішення змінити.

— В останній хвилині? —

ПЛЯНОВИЙ НАСТУП НА „РІДНУ ШКОЛУ“

А чому ж то Рідна Школа не пересуне своєї активності на північно-західні українські землі? Чому ні; була вже й там. Мала-навіть свої школи (в Бересті над Бугом, у Крем'янці, Луцьку й Рівному). Нарід звідтам липне до Рідної Школи, рад би мати її в себе, але дарма; одні школи закриті (в Бересті, Крем'янці), до інших заборонили Рідній Школі мішатись, а літом 1938 одержала Рідна Школа загрозу розв'язання за те, що на її останньому загальному зїзді в лютому 1938 р. були представники Волині й Холмщини та висловили гарячі слова привіту від своїх земляків, спонукані до того повагою нарад та представленими вислідами праці Рідної Школи.

Ця то загроза розв'язання товариства є одним з доказів пляновості наступу на ту інституцію. Бувало вже всяко, але щоб Рідна Школа одержала впродовж року чотири рази загрозу розв'язання, цього ще не було. І то не треба думати, що були якісь річкові причини для такої загрози. Про одну з причин ми вже сказали. Другою причиною такої загрози було зорганізування в 1938 р. т. зв. „шкільного плебісциту“, себто зорганізування масового вношення заяв батьків за потребу української школи з державних фондів. Такі плебісцити вже переводили Рідна Школа в 1925, 1928 і 1932 р. Тоді сотні тисяч українських батьків піднесли писемно свої слушні домагання до уряду і — загрози не було; влада відчувала, що Рідна Школа до такої акції покликана. Аж 1938 р. доглянула влада, що Рідна Школа такого права не має. Але одним треба потішитися: побачили ми самі, побачили й інші, що в українського народу справа рідної школи найважливіша та що в тій справі нарід підчиниться однодушно своїй провідній інституції.

Третю загрозу одержала Рідна Школа в тому році за те, що нібито при одній її львівській організації (такі організації називаються кружки Рідної Школи) є секція, де члени займаються спортом. І не помогли ніякі виснаження, що на вимогу влади ще в 1936 р. Рідна Школа розв'язала таку секцію; вища влада потвердила ту загрозу, вмовляючи, що така секція таки є! Очевидно, це така форма зачіпки. А четверту загрозу

дала влада за те, що минулого року Рідна Школа, не зважаючи на заборону влади, зорганізувала так звану „коляду“.

І коли ті чотири впродовж року загрози розв'язання товариства може мають більш демонстраційне значіння, резервоване на всякий випадок, то заборона збірки на „коляду“ Рідній Школі це для неї вбивчий удар. Інтелекція в нас сильно оподаткована. А селянин не може давати зашораз; треба для нього якоїсь опазії. Та опазія, то коляда. А яке виховне значіння має вона! Колись нарід також колядував, але якщо це не була збірка на церкву, то прогулював її, чи пропівав. Сьогодні народний збірний гріш має йти тільки на всенародну ціль, а за таку признав нарід Рідну Школу. Давнішими роками приходило з коляди 30, 40, а то й 50 тисяч злотих. Для установи мало це велике значіння, коли вона знала, в якому часі має сподіватися більшого приходу. Ще мин. року, не зважаючи на заборону влади колядувати на Рідну Школу, всетакі вона одержала 17,666 зл., себто коло \$3,500. Але після коляди було стільки процесів, стільки арештів, стільки плаченої гривні, стільки конфіскованих грошей, що цього року вважала Рідна Школа такі конечним перестерегти нарід, щоб не пускався в когиду, щоб не підпадати карам та не давати народних грошей на конфіскацію поліції.

В отсих заборонах, у цьому унеможливленні збирати гроші на — удержання Рідної Школи лежить для неї більша загроза упадку, ніж у погрозах розв'язання. Влада всетакі трохи рахується з опінією світу: розв'язати таку установу чисто духового, виховного значіння, що удержує шкільні для своїх дітей, і то коштом самого власного народу, якось неприемно. Тим більше, що треба би розв'язати і школи, коли не було їх власника. А це ще гірше в опінії світу. Але зробити так, щоб вона сама впала, це ще інше. Нездарний нарід і не вмів удержати такої інституції, яку чейже мають усі культурні народи. Це так, якби хтось утинав не галузки на дереві, але ушкоджував його корінь; якби хтось не розбив комусь голову, чи вломив руку, але давав йому невидимо певно ділаючи отруту.

Та зрештою заборона коля-

ди не, є одиноким наступом на Рідну Школу. Це тільки один з докучливих засобів. Як зважити, що за дозволом на якийсьбудь найменший вияв прихильності для Рідної Школи треба знаходитись, часто безуспішно; як зважити, що влада розв'язує сільські кружки за те, що десятком людей ходили з процесією на могилі вояків; або колись хтось там у селі стріляв, чи навіть кинув за кимсь каменем; чи за те, що якийсь парубок сказав дівчині „свиня“, коли вписалась до „Кола господарів вейських“, чи за те, що люди не хотіли йти на фільварок до роботи, бо ще свого не обробили; як зважити, що не допускають уладити якусь культурну імпрезу, хочби тільки попис маленьких дітей з дитячого садка, бо прибуття на такий попис околичної людності має характер демонстраційний, чи щось подібне — то стане ясным, що тут входить у рахунок свідомість, плянове підірвання коріння під Рідною Школою. Бо всякі такі уладження культурні (їх було в останньому році 63,881 зл. (коло \$12,775). До того цюгорічні напади і знищення шкіль Рідної Школи в Золочеві, двох у Львові і львівської бурси вказують, що й вулиця розуміє задуми керманців і помагає нищити Р. Школу зо свого боку.

І чи українське громадянство в Америці, чуючи про започаткування таких грізних плянів, буде заховуватись пасивно? Буде вижидати, як собі нарід у краю дасть раду? що то буде з того всього? Чи дійсно ми будемо такі невинуваті, що тільки десколись можемо демонстраційно піддержати якусь добру ціль, добру справу? Чи дійсно будемо виявляти прикмету первісного народу, успосіблення невиробленої дитини, що ділає не під впливом розуму непостійно, химерно, тільки під впливом хвилевого почування? Чи дійсно треба нам допустити до катастрофи тієї основи розвитку народу, гордош його духа, щоб опісля непогамовано нарікати на корось за злобу, за неприхильність?

Думаємо, що після засування небезпеки, враз із пізнанням перешкод, що просто не дають змоги на рідній землі поступати так, як треба і як хочеться, американське громадянство не залишиться байдужим на такий стан краєвого товариства Рідна Школа. Не то упадок, але захитання цього товариства в його існуванні було б свідомством нашої незрілості. Певно, якщо ми мали своїх багатіїв, ми звер-

ЩО ДУМАЄ МОСКОВСЬКА ІМІГРАЦІЯ

(В.П.С.) „Возрождение“ (6. 1. 39): В Москві закінчено слідство проти Чубаря. Встановлено, що Чубар сприяв розвитку самостійництва в Україні. Чекіст Загоренко з України дав докази на те, що Чубар підтримував зв'язки з українцями за границями.

Москаль А. А. Гулевич з Парижу пропагує скликання міжнародної конференції для вирішення проблеми Сходу.

Москва розправляєтьс з селянами, що ховають збіжжя перед державою. Винищують чекістами цілі села, а часом висилають і літаки проти сіл. У цілій московській імперії йде глуха боротьба за хліб проти голоду.

На Далекому Сході селяни ставлять збройний опір чекістам, що грабують хліб по селах. Характеристичне, що і самі представники влади на місцях стоять по стороні селян. Крім активного спротиву селяни ведуть і спротив пасивний, напр. не платять за працю МТС.

В 1938 р. московська армія попала під контроль особливого секретаря Сталіна, Мехліса. Мехліс мав завданням вивести з армії національні почування. Те він і зробив. З армії осталися тільки зброя та клунч урра. Він винищив коло 400 генералів та третину старшинського складу армії. Також апарат ГПУ перебув за

У 1934 р. в ЦК партії виборік подвійну чистку.

нулись би до них з вимогою: давай, бо найвища національна расія вимагає твоєї жертви. Але тих у нас нема. Мусимо мусимо заступити багатство. До тієї маси належать у грізну хвилину всі, що з тієї землі походять, що її духом дихають, що її ідеями дорожать; усі, яким здається, що для народу живуть. В останньому році дали українці Злучених Держав на Рідну Школу \$3,854.25, з Канади \$1,294.72. Правда, це показний гріш; але що це є проти тієї потреби і проти представлених загроз? Що це значить, коли знати, що рідна школа в рідному краю мусить бути вдержана, а місцевим чинникам не дають свободно працювати для її вдержання?

Тому обов'язком кожного українця, кожної української установи розвести негайно якнайширшу агітацію за те, щоб у найкоротшому часі Рідна Школа одержала засоби на свою працю! Цього, такої демонстрації, вимагає в цю хвилину також честь нації!

Лев Ясінчук.
(Кінець).

но 139 комуністів. З них осталися живими нині 29.

„Возрождение“ (13. 1. 39): Московські монархісти гостро виступили проти донського козацького отамана, генерала Попова, за те, що той посмів балакати з українцями та заявляти, що донські козаки не стоять нині за „єдину неділю“.

Як відомо, генерал Попов зробив обїзду козацьких станиць в Європі. Тепер після нього таку обїзду робить ген. Грабе, московський монархіст, що хоче втримати козаків при ідеї московського монархізму. Московські газети в Парижі трактують генерала Попова як зрадника Росії, а все лише за те що той визнає право України на самостійне життя і хоче довести до союзу України з Доном.

В Парижі виходив московський журнальчик „Юний Добровольець“. Тепер журнальчик перестав виходити, а його редакція в повному складі працює в складі „Детство і юність во Христе“ що виходить у Закарпатській Україні. Вартоб українським властям ближче приглянутись до тієї московської затії на Закарпатті та просто її позбутися, щоб не сіяли роздору між українцями.

У зв'язку з наміром донського генерала Попова відбутися в Празі їзд донських козаків, звернувся до пражського уряду московський донос та заперестував проти того. Він заявив до донців таку саму позицію, як московські монархісти з Парижу, чи московські більшовики з Франції.

Двійник.

Сенсаційний актор одержав двійника. Режисер представляє його акторові: В усіх небезпечних ситуаціях цей чоловік має заступити.

Актор (урадуваний): О, це дуже добре! Хай жеж він зараз піде до мене додому та скаже моїй жінці, що я сьогодні вернуся додому пізно вночі.

кімоно. Чоловік стояв перед дзеркалом і одягав смокінг.

— Ти виходиш? — запиталась буцїмто здивована.

— Так, до клубу, моя кохана!

— Правда, сьогодні твій день. Я зовсім про це забула. — Чи ти може бажаєш собі чогось?...

— Ох, нічого великого... от хотіла так собі трошечки... поговорити.

Він задержався збентежений.

— Гм... може я залишусь вдома?...

— Алеж ні, ні, не відмовляй собі своєї розвивки.

Обернувшись до відходу.

Котячими рухами зарисувались гнучкі лінії її тіла під м'яким, тоненьким шовком.

— Алеж для мене правдива приємність перебути вечір з тобою, — запевнював він її з лоспихом. — Навіть дуже велика.

Пані Вера кинула йому довгий погляд прижмурених пестливого очей.

— Справді?

— Егеж! Ми чомусь так рідко буваємо разом...

Його жалісний тон зворушив її. Винувато звернула до нього голівку.

— Це правда. В останніх часах я занедбувала тебе.

Покірливість приємно дразнила.

— Ех, воно не було так зле... Гарна жінка мусить мати свої прихили... Я це розумію!...

Пані Вера піднесла голівку і засміялася спокійним, дзвінким і щасливим сміхом.

Переклад Роман С-а.

На його обличчі мигнула тїнь гніву.

— Подумай, Фреді — лагідно пояснювала вона йому, — коли мене не буде при обїді, мій чоловік напевно задзвонить до золотаря, чи я ще там. Золотар відповість, що мене зовсім не було... і будемо мати цілу халепу. Він напевно заалармує поліцію, бо відразу попаде на слід — або й подумає ще щось гірше. Вікніці я вишлю з хати з касеткою дорожочіностей, а це могло б не одного спокусити, правда?

Подивившись йому допитливо в очі.

Фреді глипнув спантеличений на неї і здвигнув плечима.

— Тому — говорила вона далі, — краще буде, коли це раз піду тепер додому. Тоді він бачитиме мене при обїді й не буде мати ніякого підозріння. Вечір піде він до свого клубу й вернеться пізно вночі. Коли тоді відкриє мою втечу — буде це вже нам байдуже. Вечірній експрес відїздить у

години 8-мій і за три години перевезе нас через границю. Там уже не потребуємо боятись ніякої небезпеки. Як думаєш: чи не певніший мій план?

— Чудесний! Я був би на нього ніколи не впав. Ти догледілаш ніж я.

— Це тебе дивує? — сміялась вона кокетливо. — Адже я старша від тебе.

— Ех, цих кілька літ! — махнув легковажно рукою.

— Скажи! — і повисла раптом йому на шії. — Скажи мені, хлопче, ти... кохатимеш мене завжди? Скажи!...

Він намагався говорити найлагіднішим тоном:

— Боже, тиж знаєш, що крім тебе я ніякої іншої жінки не хочу знати!...

— Бо бачиш... Я рішилась віддати тобі все, що маю, — втупилась очима в його очі.

— Мій дїм, мою честь, моє майно!

Фреді зморщив чоло.

— Не маєш до мене довіри?

— Що це ти? Чиж я відда-

валаб тобі в таких разі свої клейноти?

Його погляд помандрував у напрямі касети.

— Це на кожний випадок! — запевнював її. — Не можемо з пустими руками їхати. А там я вже роздобуду грошей. В Ріо де Жанейро зовсім інакше як тут. Веро, май це на увазі...

— Так, так, Фреді, — перебила вона. — Я переконана, що ти їх роздобудеш! Тепер мушу йти. Касету лишаю в тебе.

— Як уважаєш, — відповів він із лоспихом.

— А в семій годині я прийду знову. За той час можеш спокійно спакуватися. Отже, покищо — до побачення!

— До побачення!

У дверях вона ще раз оглянулась.

— Я ще про одно забула. Мушу тобі дати гроші на білет.

— Алеж не тепер! Маєш час увечір!

Пані Вера вложила йому жмут баннотів у руку.

— Візьми, Фреді! На кожний випадок...

ІІ.

Дві минути перед відїздом поїзду прибіг до касового віконця стрункий, надмірно елегантний юнак.

— Один білет до Монте Карльо!

Із шкряпаною касетою у руці перебіг перон і скочив до найближчого купе.

Льокомотива важко сапнула. Поволі викочувались вози з галі.

Ізза тїни філяру висовгнулась жіноча постать.

— Отже так, — шепнула огірчена — з моїми клейнотами хотів він їхати, але не зомно.

Випрямилась.

Злорада усмішка заграла на устах.

— Пожди, мій хлопче, зробиш ти великі очі, коли в касеті не знайдеш нічого більше як старі черепки!...

ІІІ.

Пані Вера ввійшла до кімнати чоловіка у чарівно барвистім

НОВА СТОЛИЦЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ РОЗБУДОВУЄТЬСЯ

(Кореспонденція „Діла“).

Нова столиця Карпатської України, Хуст, положена серед невисоких підкарпатських горбів у долині ріки Великої. В північному напрямку знімається стрімка вулканічна гора, висока поверх 300 м., на якій знаходяться розвалини старинного хустського замку. Ці розвалини походять із замку, що його побудував у XI столітті князь Володислав Святий. Володіли ним потім семигородські князі Степан Баторій, Бочкай і ін. В 16 ст. замок згорів до тла внаслідок удару грому.

Мешканців має тепер Хуст поверх 20,000. Це число зростає тепер дуже скоро: до столиці щоденно прибувають нові поселенці, урядовці, робітники, тощо. На підставі перепису з 1930 р. Хуст мав тільки 17,000 мешканців. Три чвертини всього населення це українці, решта жиди, мадяри, німці й чехи. На вулиці переважає мова українська; навіть жиди говорять досить чистою українською мовою.

У місті поруч малих, звичайних, старих домів є ще багато малих неохайних жидівських домів, та поруч із ними знаходяться здебільша недавно побудовані нові, великі, модерні будинки, головню уряди, школи, тощо. До найкращих нових будівель у Хусті, що звертають на себе увагу чужого відвідувача, належать: 1) палата окружного уряду, де тепер має свій тимчасовий осідок краєвий уряд (президія ради міністрів і бюро прем'єра); 2) поверховий будинок хустської гімназії, де тепер приміщені інші краєві уряди; 3) нова палата шкільного інспекторату; 4) будинок каси хорих і т. д. Тепер докінчують нове модерне приміщення для поштового уряду.

Написи по склепах, урядах, які ще донедавна були мовою чеською і т. зв. руською, тепер тільки мовою українською, і то чистою літературною. Щоб так було, про це подбав уряд, видавши в цьому змислі строгі розпорядки та створивши для цієї цілі окрему комісію для контролю написів. Бувають іще написи двома мовами, українською і чеською, але українська все на першому місці.

Урядові, торговельні й усі інші оголошення й наліпки зазначені теж звичайно українською мовою. Крім того розпілені по місті спеціальні українські пропанді наліпки, які визнають молоді вступати в ряди Карпатської Січі. На наліпці представлений образ українського Січового Стрільця, в мазениці й із крісом у руках. На інших таких пропандіх наліпках представлений гуцул з мечем у руці. Є також різні пропанді надписи, як наприклад: „В своїй хаті своя правда і сила і воля“ і т. п. Такі наліпки роблять добре враження на приїзжих сюди чужинців і мають корисний вплив на місцеве населення.

По всіх установах урядують мовою українською. Праця йде повною парюю. Всюди падає вірний порядок, хоч не все ще налагоджене як слід. На посадах позашлилися ще чужоземні або сумнівні елементи, однак українська поступає з кожним днем.

Військо в Карпатській Україні спільне з іншими автономними частинами спільної держави. Ріжниця в порівнянні до попереднього стану буде та, що українських новобранців не будуть більше приділяти до чужих полків. Вони будуть відбувати свою військову повинність на рідній землі. Крім того карпатоукраїнська молодь почала масово організуватися в напіввійсько-

вій організації Народної Оборони „Карпатська Січ“. Вже тепер є кілька тисяч вписаних членів. Січовики носять військовий однострій синьої барви, подібний до того, що його мали колись наші Січові Стрільці. На голові шапка-мазепинка з жовто-блакитною стрічкою. Старшини на лівому рукаві мають вишитий золотий тризуб. Однострій тимчасом є ще небагато, так, що їх дістають тільки ті, що роблять службу. Січовики мають право носити зброю, однак досі влада видала їм її тільки в дуже обмеженому розмірі.

Осідок Січової Організації знаходиться при площі, яку тепер мають переіменувати на площу ім. д-ра Волишина (вул. Румунська ч. 1). Будинки, де тепер містяться команди й касарні Січовиків, досить великі — це колишня чеська школа. При вході стоїть стійка з двох Січовиків з жовто-блакитними нарамниками.

До організації Карпатської Січі приймають у члени звичайно місцевих людей — уродженців Закарпаття, і то після строгої перевірки й за залпорукою двох членів Січі. Обережність конечна тому, що були випадки, що хотіли записатися туди тільки такі, які слідило за діяльністю і планами організації. На її чолі стоять люди з певним, виробленим світоглядом і багатим життєвим досвідом. Головним командантом є загально відомий карпатоукраїнський діяч і щирий патріот — Дмитро Клепущ.

Крім свого автономного уряду Карпатська Україна має ще й іншу політичну владу. Є нею т. зв. Центральна Народна Рада в Хусті. Зложена вона з найчільніших представників карпатоукраїнського народу, з п. Федором Ревеаєм, братом міністра, на чолі. Народна Рада заступає політичні партії (на Закарпатті, як відомо, всі політичні партії розв'язані) і тимчасом парламент. Це, так би мовити, окреме народне представництво Карпатської України. Народна Рада виставляє також проекти законів, які прокладає для потвердження владі та які пізніше буде предклати краєвому сеймові. Бюро Народної Ради (вул. Коменського ч. 9) виконує також інформаційну й допоміжну службу для тих, хто мають щосьнебудь до полагати у владі, різних урядах, тощо. Цій Центральній Народній Раді підлягають Ради Окружні, яким далі підлягають Ради Місцеві.

Национальна свідомість серед населення Карпатської України зростає сильно. Настрої загально дуже прихильні до нової власної влади й нового порядку. Зокрема великою популярністю й улюбленістю вітається перший прем'єр Закарпаття, о. д-р Волюшин, що його загально називають батьком карпатоукраїнського народу. Панує тут загальне переконання, що йому й його гідним співробітникам треба завдячити те, що Закарпаття здобуло й задержало таку широку самоуправу. Гарячо-патріотична й свідомо обов'язку карпатоукраїнська молодь готова віддати всі свої сили для піднесення рідного краю. Вона сподівається й вірить, що в найкоротшому часі дістане повну піддержку у своїй праці для піднесення свідомості серед міських і сільських народних мас, як також і в своїй організаційній праці.

Безперечно, що до піднесення національної свідомості на Закарпатті причинилась у великій мірі місцева українська преса, театр, як також різні українські культурно-просвітні установи.

ЯК ЖИВЕ НАРОД У СОВЕТАХ

„Вісті“ (18.12.38): В Якимівському районі шлях веде через масив бавовника. Обідня пора. На плянтаціях лише де-неде працюють збиральниці. Шляхом іде юрба жінок.

„Звідки і куди прямуєте?“ — питають їх.

„З плянтації в село“ — в один голос відповідають жінки.

„Чому ж так рано?“

„Поплачували трохи і до-сидіть. Хай сам голова з бригадирами збирає бавовну“.

„А де вони?“

„Мабуть у колгоспі. Ми вже їх кілька днів не бачимо на полях“.

Все це характеристичне для настроїв селянства з одного боку, а з другого виказує, як працюють совєтські начальники на селі.

„Известия“ (23.12.38): В жінки-інженіра поспувався гординчик. Заходить вона до атілі „Верное время“ в Москві. Майстер поглянув на годинник і сказав: „Дрібничка. Прийдіть за півтора місяця“.

„Як за півтора місяця? Там самі кажете, що дрібничка, тож скоро направити можна“.

„За півтора місяця“, відповів сухо майстер.

Пішла жінка до другої майстерні.

„Зайдіть за два місяці“, сказали їй там.

Характеристичний факт, як у Совегах обслуговують громадян.

„Комуніст“ (18.12.38): В містечку Хмільнику, Винницької Области, викликав секретар райпарткому, Кирилюк, народного суддю Осипенка:

„Тобі відомо, що район відстає в хлібпоставках?“ — спитав він.

„Так, знаю про це“, відповів суддя.

„В колгоспах діють саботажники, судити їх треба, а ти їх не бачиш!“ — суворо завважив Кирилюк.

У Хусті виходить тепер два українські часописи, що перешли сюди з Ужгороду: 1) „Нова Свобода“, інформаційний щоденник. Головний редактор інж. Довгаль. Число передплатників зростає сильно: незабаром дійде до 10,000. Видавництво має добре улажену власну друкарню. 2) „Наступ“ орган націоналістичної молоді. Виходить двічі на тиждень. Його власником є один з кращих представників карпатоукраїнської молоді, д-р Росоха. Наклад 5,000.

Новий карпатоукраїнський театр „Нова Сцена“, який постав з об'єднання найвизначніших сил карпатоукраїнської сцени та якого провід лежить у вмілих руках таких мистців сцени як п. Лівовецький, Шерей і інші, розпочав минулого тижня свій зимовий сезон. У його репертуар входять найкращі з нових і старих українських пєс (перші вистави „Запорожжя за Дунаєм“, „Нові часи...“). Всі пєси є високої виховної вартості.

Отак наші закарпатські брати розбудовують ступнево всі ділянки свого народного життя. Правда, ця розбудова знаходиться тепер тільки у своїх початках і тому не все ще налагоджене як слід і не все стоїть іще на висоті, однак усе вказує на те, що ця розбудова буде продовжуватися невпинно далі.

Перед закінченням уважаю за потрібне подати до відомої тим, що задумували або збиралися виїхати на Закарпаття на постійний побут, що тут ніяких місць чи вільних посад для чужоземних, навіть українців, нема. Ніякий фех винятку під цим оглядом тепер не робить. Тому тепер приїжджати сюди це значилоб збільшувати тут число безробітних і спричинювати труднощі урядові.

Хуст, у грудні 1938.

О. Т.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ ПРОПАГАНДИ.

Нині для нас українців, переломовий час. На світовій шахівниці рішається наша справа. Державні мужі лемлять собі голови над важним українським питанням. А з сторінок світової преси несходять імя України. Та декотрі кореспонденти не є як слід поінформовані про нашу справу. А декотрі, хоч добре знають, то проте пишуть про нас так, як про „гітлерівську інтригу“.

Ми мусимо різними способами поборювати цю шкідливу для нас пропаганду і представляти нашу справу в дійсній її світлі. Одним з способів такої протипропаганди може бути наша пісня, але не лише своєю милозвучністю, а й своїм змістом. Ми маємо старі пісні, які дуже гарно змальовують наші історичні змагання з ворогами, наші змагання до своєї незалежності. Ось візьмем пісню „Не чужого ми бажаєм, а свого то права; де полягла там воскресне українська слава“. Або пісня про боротьбу козаків з поляками „Там під Дашевом, під Сорокою, множество ляхів пропало“. Сама пісня виразно вказує, що українці боролися за свою волю вже тоді, коли світові про Гітлера й не снилось. Ті пісні можна би було перекласти англійською мовою й при кожній подавати точне пояснення.

Ті пісні міг би виконати якийсь добрий хор через радіо, або якісь добрі українські співаки і співачки. Зрозуміло, що витрати на радіо булиб. Та українська суспільність повинна на ту річ гроші зложити. Я вже особисто переговорював у цій справі з різними представниками українських організацій, між ними з представниками Українського Червоного Хреста, і вони вповні одобривши цей плян, а навіть обіцяли піддержку. Якби всі інші українські організації віднеслися до цієї справи з такою прихильністю, то це можна би було перевести в життя.

В. Гасій, Нью Йорк, Н. Й.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

САМОВБИВНИК.

Джордж Вайнберг, один з приятелів, а потім ворогів Джеймса Гайнса, ньюйорського політика, і головний свідок на розправі проти Гайнса, поповнив самогубство вистрілом у голову.

В. Гасій, Нью Йорк, Н. Й.

**ТЕПЕР
МОЖЕТЕ ПРИКРАСИТИ
СВОЮ ХАТУ
АРТИСТИЧНИМИ РЕЛІГІЙНИМИ
ОБРАЗАМИ В УКРАЇНСЬКІМ СТИЛЮ
бо накладом „Теми“ у Львові
вийшли
прекрасні колірні релігійні образи
в українському стилі:**

ПРЕЧ. МАРІЯ,
ЦАРИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ

з написом:
„Молися за нами за нашу землю“.

(Ілюстрації не дають поняття про красу колірні оригіналів. Ті що їх узяли, купили, не можуть собі їх нахвалитися.)

Кожний образ (без білої обвідки) має 18 цалів висоти й 13 цалів ширини.

Як їх оправите в золочені рами, будете мати справжню артистичну прикрасу.

Один образ 80 центів, пара \$1.50.

Замовляйте в книгарні „Свободи“.

СВОБОДА

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ІСУС,
ДОБРИЙ ПАСТІР

з написом:
„Благослови українські ниви“.

(Ілюстрації не дають поняття про красу колірні оригіналів. Ті що їх узяли, купили, не можуть собі їх нахвалитися.)

Кожний образ (без білої обвідки) має 18 цалів висоти й 13 цалів ширини.

Як їх оправите в золочені рами, будете мати справжню артистичну прикрасу.

Один образ 80 центів, пара \$1.50.

Замовляйте в книгарні „Свободи“.

СВОБОДА

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

БОСТОН, МАСС.

На народній цілі.

Про нашу організацію „Союз Українок“ знають українці по всьому світу. А знають її за її корисну суспільну працю і жертвенність. Були часи, коли українські жінки мало чим цікавилися поза кухнею та вишиванням дітей. Алеж бо як може жінка виховати дітей на добрих патріотів, коли вона сама не бере участі в громадських житті, коли не цікавиться суспільними справами і коли не загартована в організаційній роботі?

Жінка повинна бути не лише доброю виховницею дітей, але також помічницею чоловіка в його суспільній роботі. Члениці Союзу Українок беруть активну участь у громадських житті та все старяться нести моральну і матеріальну поміч вихованню українського народу нарізні з іншими українськими організаціями. Тепер вони присвячують свій труд на те, щоб принести якнайбільшу поміч нашої молоденій українській державі, Карпатській Україні, з якої колись вирости соборна українська держава. Ми всі віримо в це та готові до цієї хвилі. Ніхто не сплинить нашого народу на його шляху до воли. Правда, ще не всі українські жінки виконали як слід свій обов'язок супроти свого народу. А виконають вони його тільки тоді, коли прилучаться до котроїсь української жіночої організації, як Союз Українок, чи Український Червоний Хрест ОДВУ.

На річних зборах нашого місцевого відділу Союзу Українок, ч. 44, ухвалено одностайно виснагувати з каси жертву на народній цілі, по змозі для всіх тих українських установ, що є в теперішній хвилі в найбільшій потребі, а це: Рідний Школі \$5, інвалідам Української Армії \$5, Карпатській Україні \$5, на Світову Виставу в Нью Йорку \$5, на вивільну боротьбу \$5, на часосні „Жіноча Доля“ \$2, на „Жінку“ \$2, на покриття коштів І. У. Союзу Українок \$10. Останні три жертви в сумі \$14 переслали впрод до І. У. Союзу Українок, а \$25 через Об'єднання на загальні вищі цілі.

ЗА УРЯД СОЮЗУ УКРАЇНОК:
Марія Давискіна, голова; Мадга Зварич, кас.; Юстина Смарш, секр.

Скурич.

Старий пан шпортує в дірці від дверей і не може відімкнути. Поліцей бачить та приступає ближче до нього:

— Добродію! Ви до ранку не відчинили! Таж це цигаро, а не ключ!

— То я напевно ключ скурич...

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ЦІНУ

КРАЩОГО ГОРІВКИ

НЕМА В НІЯКІЙ

ФЛЯШЦІ

ВІД
1823

WILSON DISTILLING CO. INC. NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ
НАПЕРЕДОДНІ
ІСТОРІЧНА ПОВІСТЬ
В ДВОХ ТОМАХ

Написав
Остап П. Білозерський.
ЦІНА \$1.00.
в Книгарні „Свободи“
„СВОБОДА“
81-83 Grand Street,
або P. O. Box 346,
Jersey City, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ НИЖЧЕ ПОДАНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ
3 AMBRIDGE, NEW CASTLE, ALQUIPPA, SHARON, CARNEGIE, PA.,
1 з YONGSTOWN, WARREN, CAMPBELL, O.

відбудуться:

Загальні Організаційні СОЮЗОВІ ЗБОРИ

в наступних місцевостях:

CARNEGIE, PA., 5. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, Українським Народним Домі, 220 Jane St., для відділів: 134, 136, 264 і 384.
YOUNGSTOWN, O. 11. лютого, в суботу, в год. 3. пополудні в Народнім Домі, 526 Rayen Ave., для відділів: 140, 230, 274, 348 з Йонгстауна, О., і для відл. 386 з Шерон, Па., та для відл. 74 з Нью Кесел, Па.

McKEES ROCKS, PA., 12. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, в Українським Народнім Домі, Ella & Munson Sts., для відділів: 91 і 166, а також для інших відділів з поблизу цих околиць.

MONESSEN, PA., 19. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні в Moose Hall, 272 Schoemaker Ave. & 3rd St., для відділів: 338 з Monessen, 109 з Bentleyville, 232 з Donora, 255 з West Newton.

Всі Союзівці повинні прийти на ці збори, а обов'язком відділів є повідомити також картками членство про ці збори, зазначаючи, щоб не тільки старші члени, але також і молоді прийшли на збори, бо на зборах промовляють окремий організатор Василь Загевич, який фактами доведе, що не має для нас українців кращої і відповіднішої організації під кожним оглядом, понад Український Народний Союз.

Ті всі відділи в околицях Пітсбургу, які бажалиб скликати в своїх місцевостях організаційні збори, можуть голоситись по ближчій інформації в тій справі на адресу: Василь Загевич, 511 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Марія Малевич, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отсим подається до відома всім громадам стейту Конектікот, щоб на ДЕНЬ 4. ЛІПНЯ (JULY 4, 1939) стрималися з ула-дженням усіх підприємств по своїх громадах, бо в той день **УКРАЇНСЬКА СТЕЙТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ улаждає**

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

MANOR CHOR PARK HALL
412 ORANGE AVENUE, WEST HAVEN, CONN.
ЗА ЕКЗЕКУТИВУ СТ. ОРГ.:
А. Мерещак, голова. А. Маланчук, секретар.

УВАГА! ФІЛЯДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
В НЕДІЛЮ, 5. ЛЮТОГО (FEBRUARY 5, 1939)

відбудеться:
В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ,
849 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

ВІЧЕ

на котрім проф. Н. ГРИГОРІВ буде говорити про **СУЧАСНІ ПОДІЇ В ЄВРОПІ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА**
Початок у годині 1:30 пополудні.

Проф. Н. Григорів прибув недавно до Америки з Праги. Це відомий український діяч і професор Українського Соціологічного Інституту в Празі, що досліджує громадське життя різних народів, а особливо українського. Приходьте усі на це! Ступи вільний.

Комітет.

